

KONFERENCJA “STREFA CZYTANIA – WIELOWYMIAROWOŚĆ KULTURY”

**Konferencja
zorganizowana
z okazji Światowego Dnia
Książki i Praw Autorskich**

Konferencja miała na celu udzielenie odpowiedzi na pytanie, jak szkoły, biblioteki i instytucje kultury mogą skutecznie wspierać rozwój kompetencji czytelniczych w nowych realiach.

Szczególna uwaga została poświęcona roli literatury w rozwoju emocjonalnym i społecznym młodych ludzi oraz poszukiwaniu sposobów, które pomogą im wrócić do bardziej pogłębionego, uważnego czytania.

**KONFERENCJA
"STREFA CZYTANIA
– WIELOWYMIAROWOŚĆ KULTURY"**

**PROGRAM
KONFERENCJI**

Czytanie współcześnie – możliwości i zagrożenia –
dr Renata Aleksandrowicz

**„BOOKmacherzy” – studenckie projekty książkowe jako
inspiracja do działań czytelniczych w szkole i bibliotece –**
dr hab. Magdalena Wosik

**A czy muszę czytać? – słów kilka, o tym jak zachęcić do
czytania –** Maja Wilczewska

**Więcej niż rzut kostką. Edukacyjny potencjał gier
tworzonych przez uczniów –** dr Halina Kubicka

Gry i zabawy literackie w bibliotece szkolnej – Aleksandra
Kondziela

**Chillout w bibliotece – odpowiedź na potrzeby
współczesnego użytkownika –** Ariadna Wardzińska

**Rozmowa o czytaniu, o literaturze i emocjach związanych
z czytaniem, ale także o tym dlaczego czytamy, co zostaje
z opowieści oraz jak wpływa ona na nasze myślenie,
emocje i sposób postrzegania świata –** Filip Marek Zawada
i Michał Larek

CZYTANIE WSPÓŁCZEŚNIE – MOŻLIWOŚCI I ZAGROŻENIA

DR RENATA
ALEKSANDROWICZ

Konferencję zainaugurowało wystąpienie pani dr Renaty Aleksandrowicz z Instytutu Nauk o Informacji i Mediach Uniwersytetu Wrocławskiego. Prelegentka omówiła **funkcje tradycyjnego czytania**, włączając do rozmowy uczestników konferencji. Podkreśliła, że czytanie wymaga utrzymywania koncentracji uwagi oraz wykształcenia przez czytelnika umiejętności „odraczania nagrody” w oczekiwaniu na bardziej stymulującą fabułę.

Odniosła się również do aktywności czytelniczej seniorów. Przedstawiła, kim jest **czytelnik świadomy, linearny** oraz zwróciła uwagę na **wpływ mediów przekładający się na odbiór tekstu czytanego**, podkreślając, że ekrany monitorów przyzwyczajają nas do innego trybu lektury niż tradycyjna książka. Następnie podjęła próbę odpowiedzi na pytanie: **Czy technologie cyfrowe wspierają książkę drukowaną?**

W ostatniej części prelekcji pani dr Renata Aleksandrowicz omówiła temat czytania jako czynności, która stwarza sytuacje sprzyjające budowaniu wspólnoty, kończąc swoje wystąpienie refleksją zawartą w pytaniu: **Dlaczego warto czytać?**

**„BOOKMACHERZY” –
STUDENCKIE PROJEKTY
KSIĄŻKOWE JAKO
INSPIRACJA DO
DZIAŁAŃ
CZYTELNICZYCH
W SZKOLE I BIBLIOTECE
DR HAB. MAGDALENA
WOSIK**

Kolejną prelekcję wygłosiła pani dr hab. Magdalena Wosik – graficzka, ilustratorka, wykładowczyni. W swoim wystąpieniu opowiedziała o **działaniach studentów Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu, a dokładniej Pracowni Książki i Self-publishingu**. Zaznaczyła, że w pracowni powstają projekty i prototypy, a także zaprezentowała wybrane prace studentów, zawierające nieszablonowe rozwiązania.

Omawiając **rolę ilustracji i wizualnej strony książek**, nawiązała do twórczości Iwony Chmielewskiej, szczególnie podkreślając sposób prowadzenia przez autorkę wizualnej narracji, m.in. w książkach pt. *Gdzie jest moja córka* i *Oczy*. Zwróciła uwagę na inspirujący charakter tych publikacji, będący punktem wyjścia warsztatów czytelniczych.

Zaprezentowała książki z nietypowymi obwolutami, a także tytuły, w projektowaniu których został użyty druk z wykorzystaniem pantomów, folie, gadżety, animacje z zaskoczeniem oraz inne **ciekawe graficznie rozwiązania**. Wystąpienie zostało zakończone **prezentacją zdjęć z wystaw przedstawiających realizacje studentów Pracowni**.

A CZY MUSZĘ CZYTAĆ? – SŁÓW KILKA, O TYM JAK ZACHĘCIĆ DO CZYTANIA MAJA WILCZEWSKA

Maja Wilczewska – nauczycielka bibliotekarka, biblioterapeutka, animatorka kultury opowiedziała o swoich **doświadczeniach w pracy z uczniami**. Prelegentka podkreśliła **rolę bibliotekarza szkolnego w tworzeniu bezpiecznej przestrzeni – bez oceniania, przyjaznej wszystkim dzieciom**.

Przedstawiła przebieg działań w ramach **projektu Wczytani w szkołę**, polegającego na cyklicznych, pobudzających kreatywność spotkaniach z pierwszoklasistami. Prelegentka podzieliła się także doświadczeniem w zakresie wprowadzania dzieci w świat książek należących do różnych gatunków literackich.

Podkreśliła wagę **prawa dziecka do nieczytania oraz do wyrażania własnej opinii** na temat przeczytanych książek. **Zaprezentowała realizowane przez nią działania** przyrodniczo-ekologiczne z książką w tle, a także omówiła rolę filozofowania w bibliotece jako wartościową formę rozbudzania krytycznego myślenia. Prelegentka opowiedziała o pracy z teatrykiem Kamishibai, komiksem, grami w bibliotece szkolnej, lekturami oraz o działaniach biblioteki w ramach akcji czytelniczych i Dyskusyjnego Klubu Książki.

WIĘCEJ NIŻ RZUT KOSTKĄ. EDUKACYJNY POTENCJAŁ GIER TWORZONYCH PRZEZ UCZNIÓW

DR HALINA KUBICKA

Prelegentka – dr nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa, nauczyciel języka polskiego w szkole średniej, w swoim wystąpieniu **zaprezentowała, jak pracować z lekturą, wykorzystując gry.**

Swoją wypowiedź rozpoczęła od **zaprezentowania piramidy uczenia się**, szczególną uwagę zwracając na uczenie się przez działanie. Zaznaczywszy, że projektowanie gier edukacyjnych aktywizuje uczniów i angażuje także najwyższe procesy myślowe, przedstawiła przykładowe gry stworzone przez uczniów, nawiązujące do wybranych dzieł literackich (m.in. Kordian, Makbet, Dziady), utrwalające znajomość postaci i faktów z lektury, wykonanych niejednokrotnie z wykorzystaniem technologii (programy komputerowe, druk 3D).

Prezentację pani dr Haliny Kubickiej wzbogaciła wypowiedź uczennic, które opowiedziały o stworzonej przez siebie grze.

GRY I ZABAWY LITERACKIE W BIBLIOTECIE SZKOLNEJ

ALEKSANDRA KONDZIELA

Kolejne praktyczne doświadczenia przekazała uczestnikom konferencji pani Aleksandra Kondziela – nauczycielka bibliotekarka Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 20 we Wrocławiu. Omówiła zalety zabawy w rozwoju dziecka, a także przedstawiła sposoby wykorzystania **zasad pedagogiki zabawy w pracy biblioteki**.

Wymieniła i opisała wybrane zabawy, m.in. zabawy detektywistyczne, zabawy ruchowe dotyczące postaci literackich, zabawy z wykorzystaniem rysowania (kalambury z lektury), jak również zabawy stolikowe, np. państwa-miasta literackie, memory, puzzle literackie. Podkreśliła rolę quizów tematycznych oraz zabaw słuchowych (*Głuchy telefon, Co to za tekst?*).

Prelegentka zaznaczyła, że gry i **zabawy literackie mogą pełnić funkcję zarówno relaksacyjną, jak i wychowawczą** – kształtowanie szacunku do książki.

CHILLOUT W BIBLIOTECIE – ODPOWIEDŹ NA POTRZEBY WSPÓŁCZESNEGO UŻYTKOWNIKA ARIADNA WARDZIŃSKA

Praktycznymi doświadczeniami dzielili się nie tylko bibliotekarze szkolni, ale także bibliotekarka Dolnośląskiej Biblioteki Pedagogicznej we Wrocławiu – Pani Ariadna Wardzińska. W swoim wystąpieniu omówiła **czynniki zmieniające świat współczesnych użytkowników biblioteki**, przytaczając wyniki badań dotyczące doświadczania stresu przez nastolatków.

Wyjaśniła czym jest **chillout**, podkreślając wagę relacji międzyludzkich. Opowiedziała o procesie kształtowania przestrzeni w bibliotekach, będących miejscem różnorodnych aktywności, ale także przestrzenią kojącą zmysły, współtworzoną przez uczniów.

Zaprezentowała **praktyczne sposoby na wykorzystanie przestrzeni bibliotecznej jako miejsca redukującego stres** – m.in. stworzenie stref relaksu, stref wspólnego czytania, zorganizowanie cyklu spotkań relaksacyjnych w bibliotece, podejmowanie działań w ramach projektów uczniowskich. Podkreśliła rolę biblioteki jako miejsca twórczej aktywności, spotkań z przyjaciółmi oraz przestrzeni przyjaznej uczniom z różnymi potrzebami.

**ROZMOWA O CZYTANIU, O LITERATURZE
I EMOCJACH ZWIĄZANYCH Z CZYTANIEM,
ALE TAKŻE O TYM DLACZEGO CZYTAMY, CO ZOSTAJE
Z OPOWIEŚCI ORAZ JAK WPŁYWA ONA NA NASZE
MYŚLENIE, EMOCJE I SPOSÓB POSTRZEGANIA
ŚWIATA –
FILIP MAREK ZAWADA I MICHAŁ LAREK**

Ostatnie spotkanie miało formę dialogu pomiędzy panem Filipem Zawadą (m.in. poeta, muzyk, fotograf, psycholog sportu) a doktorem Michałem Larkiem (autor powieści, podcaster, edukator). Prelegenci rozpoczęli rozmowę od podzielenia się **wspomnieniami związanymi z bibliotekami**. W tych pierwszych obrazach biblioteka jawiła się jako przestrzeń kojarząca się ze spokojem, ale także z nowoczesnością i technologią – miejscem, którym można się zafascynować i zainspirować.

Zaproszeni goście opowiadali również o **terapeutycznej funkcji literatury** oraz o roli bibliotekarza w nawiązywaniu kontaktu z czytelnikiem i dostrzeganiu jego potrzeb. W swoich wypowiedziach przekazali uczestnikom, że tworzenie tekstów jest powiązane z emocjami, a **książka może być bezpiecznym nośnikiem emocji**.

